

DAŇOVÝ PROFÍK

DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

2024

SM tax

PŘÍPRAVA NEJEN NA ZKOUŠKY NA DAŇOVÉHO PORADCE

STANISLAV SUCHAN

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné knihy ani e-booku nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného svolení autorů této knihy. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Vydání čtvrté

Autor: Ing. et Ing. Stanislav Suchan, MSc., MBA, CA

Vydavatel: SM tax s.r.o., Srážná 4837/23, 586 01 Jihlava

Výrobce: SM tax s.r.o., Srážná 4837/23, 586 01 Jihlava, 2024

Webové stránky: www.smtax.cz

Chyby a připomínky: info@smtax.cz

Copyright © Ing. et Ing. Stanislav Suchan, MSc., MBA, CA, Praha, 2024

ISBN: 978-80-909090-9-0 (Vydání čtvrté, 2024)

SM tax

Knihy

Webináře

Daň z příjmů fyzických osob

podle právního stavu k 1. 7. 2024

Vážení nadšenci do daní,

představujeme vám knihu k dani z příjmů fyzických osob, která obsahuje snad veškerou problematiku, kterou je potřeba umět k úspěšnému zdolání zkoušek na daňového poradce. Kniha je zpracována tak, aby splňovala aktuální náročné požadavky Komory daňových poradců, které jsou kladeny na uchazeče o tuto profesi. Autorem této knihy je Stanislav Suchan.

Stanislav Suchan, který v roce 2021 složil zkoušky na daňového poradce a stal se tak jedním z nejmladších daňových poradců (evidenční číslo 5797), uvádí:

„Při přípravě na zkoušky na daňového poradce jsem hledal kvalitní zdroj informací k nastudování. Bohužel to bylo marné hledání. Na trhu se objevují skvělé knihy, kde je spíše popsána teorie nebo se jedná o komentář k dani z příjmů fyzických osob. Nikde není kniha, která by měla tolik příkladů, jako je tomu zde. A to je i důvodem, proč jsem se rozhodl tuto knihu napsat.“

Po úspěšném zdolání zkoušek na daňového poradce (samozřejmě na první pokus a s červeným diplomem), založil společnost na daňové poradenství a vedení účetnictví Arstas, s.r.o. V první polovině roku 2021 se stal autorem portálu Otázky a odpovědi, kde dennodenně odpovídá na náročné daňové otázky a je také autorem odborných daňových článků.

Stanislav založil v roce 2021 vzdělávací portál SM tax.cz, který je určen široké veřejnosti. Portál je zaměřený na videokurzy, přednášky, školení, webináře, články a sekci otázky a odpovědi, zkrátka vše potřebné pro lidi, kteří se zajímají o daně. V roce 2023 úspěšně složil zkoušky na certifikovaného účetního a vstoupil do Komory certifikovaných účetních. V roce 2024 založil portál Daně se Standou, který je zaměřený na články, otázky a odpovědi z praxe, podcasty, videa a spory s FÚ.

Jak se v knize orientovat?

Touto ikonou vlevo před textem je označen začátek **zadání příkladu**.

Touto ikonou vlevo před textem je označen začátek **řešení příkladu**.

Vedle čísla stránky v zápatí je uveden název kapitoly a případně i název podkapitoly.

Doporučení

Pro lepší připravenost a vyšší pravděpodobnost úspěchu doporučuji si zakoupit i knihu pro právnické osoby. Je to skvělá synergie, tyto dvě knihy se navzájem dost doplňují.

„Jsem velmi vděčný za zakoupení mojí knihy. Věřím, že tato kniha vám pomůže na cestě za získáním osvědčení daňového poradce. Budu se na vás těšit u dalších knih nebo na webináři na SM tax.cz.“

Standa

Obsah

Seznam použitých zkratk	8
Konstrukce dílčích základů daně	9
Konstrukce zdanění fyzických osob	10
Zaokrouhlování	14
Paušální výdaje	16
Přehled novinek 2023	18
Přehled novinek 2024 k 1. 1. 2024	19
Přehled novinek 2024 k 1. 7. 2024	20
Zvýšení minimální mzdy.....	20
Tuzemské stravné	20
Cestovní náhrady spjaté s automobilem	21
Úkol – zadání k následujícím příkladům v textu	22
Příjmy mimo předmět daně	23
Cestovní náhrady	24
Opotřebení majetku	24
Zápůjčka	25
Osvobozené příjmy	26
Základní příklady osvobozených příjmů	26
Přehled osvobození limitů 50 000 Kč.....	28
Covid plnění	30
Nemovitosti	30
Časový test 2 roky	31
Oznámení o uspokojení vlastní bytové potřeby	31
Časový test 5 let.....	33
Časový test 10 let.....	33
Den D při nabytí nemovitosti.....	33
Nepřerušení časové lhůty	34
Příklady na nemovitosti	34
Teoretické otázky k nemovitostem	40
Osvobození příjmu z prodeje movitých věcí.....	41
Pojistná náhrada	42
Bezúplatný nepeněžitý příjem	43
Příležitostné příjmy	44
Podíl ve společnosti	45
Ostatní osvobozená plnění	47
Obvyklá cena, zápůjčky, majetkový prospěch	55
Samostatný základ daně	58
Dohody.....	59
Podíly na zisku.....	60
Dohoda do výše limitu	60
Úroky z účtu	61
Autorský příspěvek	61
Kupónový dluhopis	62
Zahraniční samostatný základ daně	64
Příjmy ze závislé činnosti § 6	68

Příjmy ze závislé činnosti, které nejsou předmětem daně	68
Postup pro výpočet zálohové daně	69
Postup pro výpočet srážkové (zálohové) daně	70
Pojistné	70
Zaměstnání malého rozsahu	72
Nepeněžní příjem zaměstnance	72
Mzda, odměna, dohody, pojistné	73
Osobní vozidlo	79
Zápůjčka zaměstnanci	82
Odstupné	83
Zaměstnání cizinců	83
Příjmy ze samostatné činnosti § 7	88
Teoretický test k OM	90
Výdaje	91
Smluvní pokuty	95
Pojistné a mzda za zaměstnance a zaměstnavatele	96
Náklady na reprezentaci	96
Členské příspěvky	97
Příslušenství daně vůči státním institucím	97
Polhůtní závazky	98
Paušální výdaje na dopravu	98
Majetek	100
Sazba základní náhrady	102
Bezemisní vozidlo	104
Odpisy	104
Dobíjecí stanice	104
Osvobození a odpisy	105
Vedlejší výdaje	105
Bezemisní vozidlo v OM	105
Vlastní bezemisní vozidlo nezahrnuté v OM	106
Prodej bezemisního vozidla	106
Ubytovací služby	107
Honoráře	107
Krádež, škody	108
Pohledávky	109
Kryptoměny a cenné papíry v OM	112
Odpisy	114
Vyřazení do osobního užívání	114
Odpis nemovitých věcí	115
Vstupní cena	118
Sociální a zdravotní pojištění	120
Vedlejší činnost u OSVČ	123
Zahájení podnikání v průběhu roku	124
Krácení měsíců	125
Příjmy z kapitálového majetku § 8	126
Úroky	129
Tichý společník	130

Příjmy z nájmu § 9	132
Odpisy pronajímané nemovitosti	133
Nájem bytu získaný darem	135
Nájem bytu získaný děděním.....	136
Zahájení nájmu	136
Skutečné výdaje u nájmu	137
Nájem movité věci	138
Vstupní cena majetku	139
Ostatní příjmy § 10	141
Investiční instrumenty	141
Cenné papíry.....	141
Dluhopisy	142
P2P půjčky.....	142
ETF.....	143
Finanční deriváty.....	143
Kryptoměny	143
Přehledná tabulka na investiční instrumenty.....	144
Ostatní příjmy	149
Zahraniční příjmy.....	150
Daňová rezidence	150
Rozdělená daňová rezidence	152
Určení příjmu ze zdroje na území ČR.....	153
Stálá provozovna	153
Staveniště.....	154
Jednatelé a další členové statutárních orgánů obchodních společností	154
Cizí měna.....	154
Metody zamezení dvojímu zdanění.....	155
Aplikace metody zamezení dvojímu zdanění	156
Snížení základu daně o zaplacenou daň	158
Sazby daně	160
Nezdanitelné části základu daně	160
Slevy na dani	160
Zajištění daně.....	160
Zdroj příjmů, srážková daň u nerezidentů	161
Teoretický test k zahraničním příjmům	162
Metody zamezení dvojímu zdanění.....	167
Nesmluvní stát	176
Nerezidenti	176
Pojistné a A1 formulář	178
Odčitatelné položky od základu daně.....	181
Ztráta.....	181
Výzkum a vývoj	182
Odpočet na podporu odborného vzdělání	182
Nezdanitelné části základu daně	184
Daňový nerezident.....	185
Dary.....	185
Úroky.....	187

Penzijní připojištění.....	189
Životní pojištění.....	189
Slevy na dani.....	192
Sleva na manžela/manželku	193
Základní sleva na invaliditu	195
Slevy na zaměstnance	195
Daňové zvýhodnění na děti	196
Zálohy, lhůty.....	204
Zálohy u fyzických osob	204
Lhůty podání daňového přiznání	204
Spolupracující osoby	209
Rodinný závod	212
Společné jmění manželů	213
Teoretické otázky k SJM.....	215
Společnost (sdružení bez právní subjektivity)	218
Přechod ze skutečných výdajů na paušální výdaje	225
Přechod z paušálních výdajů na skutečné výdaje	227
Paušální režim	229
Jak na zahájení paušálního režimu?.....	230
Výstup a porušení podmínek paušálního režimu	230
Přechody mezi pásmy	231
Příklady na paušální režim	232
Přechod z daňové evidence na účetnictví	235
Přechod z účetnictví do daňové evidence	240
Ukončení podnikatelské činnosti.....	245
OSVČ evidující výdaje procentem z příjmů	245
OSVČ vedoucí daňovou evidenci	245
OSVČ vedoucí účetnictví	248
Úmrtí.....	249
Závěrečný příklad na přechody a ukončení	250
Roční zúčtování daní, daňové přiznání a oznámení	253
Povinnost podat daňové přiznání	253
Lhůty pro podání daňového přiznání.....	256
Oznámení	257
Závěrečné příklady.....	260
Příklad 1	260
Příklad 2	269
Příklad 3	275
Příklad 4	280
Teoretické otázky.....	287
Řešení teoretických otázek	297
Poděkování.....	298

Konstrukce dílčích základů daně

Typ příjmu	Příjmy	Výdaje	Dílčí základ daně	Pojistné	Ztráta	Samostatný základ daně
Příjmy ze závislé činnosti dle § 6 ZDP	mzdy a jiné odměny zaměstnanců, statutárních orgánů, funkční požitky, dohody	ne	hrubá mzda	ano	ne	DPP a DPČ ¹ do výše limitů při nepodepsání prohlášení k dani
Příjmy ze samostatné činnosti dle § 7 ZDP	příjmy z živnosti, nezávislého povolání, nájem v OM	skutečné x paušální výdaje	P-V	ano	ano	příjmy autorů vymezených činností do 10 000 Kč za měsíc
Příjmy z kapitálového majetku dle § 8 ZDP	dividendy a jiné podíly na zisku, úroky, dluhopisy	(ne)	P	ne	ne	uplatnění srážkové daně u příjmů u zdroje (např. spořicí účet)
Příjmy z nájmu dle § 9 ZDP	nájem (ne v OM), příležitostný nájem nemovitých věcí	skutečné x paušální výdaje	P-V	ne	ano	ne
Ostatní příjmy dle § 10 ZDP	příležitostné příjmy, cenné papíry (ne v OM), prodej neosvobozených nemovitých věcí	výdaje max do výše příjmů	P-V	ne	ne	ne

U uplatňování výdajů je třeba si uvědomit důležitou věc. **V rámci jednoho dílčího základu daně není možné kombinovat skutečné a paušální výdaje.** Tedy bude-li mít poplatník příjmy z řemeslného podnikání, kde uplatní paušální výdaje 80 % a současně bude pronajímat bytovou jednotku, kterou má zařazenou v obchodním majetku, kde využije skutečné výdaje, není daný postup v souladu se zákonem, jelikož příjem z řemeslné činnosti, i pronájem předmětu zařazený v obchodním majetku je jeden a ten samý příjem, tj. příjem ze samostatné činnosti. Pokud ovšem bude mít poplatník příjem dle § 7 ZDP a poté příjem dle § 9 ZDP, zde již může uplatnit různé typy výdajů, jelikož se nejedná o jeden a ten samý dílčí základ daně.

¹ Patří sem i zaměstnání malého rozsahu do limitu, viz § 6 odst. 4 písm. b) ZDP.

Zvýšení sazby nemocenského pojištění pro zaměstnance	Dochází ke znovuzavedení nemocenského pojištění zaměstnanců ve výši 0,6 % na 7,1 %.
---	---

Přehled novinek 2024 k 1. 7. 2024

Titul	Popis
Bytová potřeba	Pokud fyzická osoba prodává nemovitost, u které běží časový test 2 či 10 let, při nesplnění lze podmíněně osvobodit. Již se netrestá nepodání oznámení do lhůty pro podání daňového přiznání (i tak mohou podmíněně osvobodit), pozdní podání oznámení může být ovšem pokutováno dle § 247a DŘ.
Penzijko	Od 1. 7. 2024 se u penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření mění částka, o kterou se snižuje odpočet z 1 000 Kč na 1 700 Kč, viz § 14 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření.
Benefity	Popsáno v DPPO.
DPP	Od 1. 7. 2024 se zavádí nová oznamovací povinnost na všechna DPP (více v kapitole „Příjmy ze závislé činnosti“).

Zvýšení minimální mzdy

Zveřejněním ve Sbírce zákonů byla potvrzena nová výše minimální mzdy od 1. 1. 2024, a to v částce **18.900 Kč**. Současně se zvyšují i nejnižší úrovně zaručené mzdy pro jednotlivé skupiny prací.

Výše minimální mzdy ovlivňuje celou řadu dalších veličin, a to zejména:

- hranici příjmů pro nárok na zálohu na daňový bonus – minimální měsíční příjem pro přiznání nároku je ve výši poloviny minimální mzdy, tj. pro rok 2024 ve výši 9 450 Kč měsíčně, ročně 113 400 Kč;
- hranici pro osvobození pravidelně vyplácených důchodů (např. starobních) – osvobozen je roční příjem do výše 36násobku minimální mzdy, pro rok 2024 to tedy znamená navýšení na 680 400 Kč za kalendářní rok;
- veřejné zdravotní pojištění placené OBZP činí 2 552 Kč. Pojistné je splatné od 1. dne kalendářního měsíce, za který se platí, do 8. dne měsíce následujícího.

Tuzemské stravné

Zaměstnavatel **rozpočtového sektoru** (tj. zaměstnavatel státní a veřejné správy a služeb) poskytne zaměstnanci za každý kalendářní den pracovní cesty (na území České republiky) stravné ve výši:

- **140 až 166 Kč**, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin;
- **212 až 256 Kč**, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin;
- **333 až 398 Kč**, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Zaměstnavatel **soukromého sektoru** (tj. zaměstnavatel z privátní – převážně podnikatelské sféry) poskytne zaměstnanci za každý kalendářní den pracovní cesty stravné nejméně ve výši:

- **140 Kč**, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin;
- **212 Kč**, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin;
- **333 Kč**, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Nově platí omezení na straně zaměstnance, u kterého je osvobozeno peněžní i nepeněžní plnění maximálně do 70 % horní hranice stravného, tedy: **166*0,7 = 116,20 Kč/směna**. Naopak u zaměstnavatele jsou všechny náklady spojené s poskytnutím příspěvku na stravování daňově uznatelným nákladem podle § 24 odst. 2 písm. j) bod 4 ZDP.

Nepřerušení časové lhůty

Při posuzování časového testu (§ 4 odst. 1 písm. a), b) ZDP) vlastnictví se doba mezi nabytím a prodejem nepřerušuje, pokud v mezidobí došlo k:

- vypořádání mezi spoluvlastníky nemovité věci rozdělením podle velikosti spoluvlastnických podílů;
- k vzniku jednotek;
- vypořádání společného jmění manželů;
- rozdělení pozemku.

Příklad 5

Č.	Zadání	Řešení
1.	Pan Koutný vlastní od roku 2012 pozemek, který v roce 2024 rozdělil na dva stejné pozemky (parcely). Tentýž rok oba pozemky prodal.	Časový test běží od roku 2012, osvobozeno dle § 4 odst. 1 písm. b) ZDP. Časový test se nepřerušuje.
2.	Manželé vlastní v rámci SJM bytovou jednotku od roku 2012 (nebydlí tam, pronajímají ji). V roce 2023 došlo k rozvodu manželství a současně také k vypořádání SJM. Bytová jednotka připadla panu Koutnému, který ji prodal v roce 2024.	Časový test běží od roku 2012, osvobozeno dle § 4 odst. 1 písm. b) ZDP. Časový test se nepřerušuje.
3.	Mějme rodinný dům, který je ve vlastnictví pana Koutného od roku 2012. V roce 2024 se pan Koutný rozhodl prohlášením vlastníka vymezit v domě 4 bytové jednotky. Právní účinky vkladu nastaly v dubnu 2024. Ke konci roku všechny bytové jednotky prodal.	Časový test běží od roku 2012, osvobozeno dle § 4 odst. 1 písm. b) ZDP. Časový test se nepřerušuje.

Příklady na nemovitosti

Příklad 6

Č.	Zadání	Řešení
1.	Manželé Koutní měli v SJM malý byt na okraji Prahy. Jelikož se jim rodina pomalu rozrůstá, rozhodli se daný byt prodát a přestěhovat se do rodinného domu. Daný byt měli v osobním vlastnictví od roku 2016, kdy kupní cena činila 2 500 000 Kč. Byt nakonec prodali za 4 200 000 Kč.	Vzhledem k tomu, že rodina Koutných měla v nemovitosti bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před jejím prodejem, je příjem z takovéto nemovitosti osvobozen, viz § 4/1/a ZDP.
2.	Pan Koutný vlastnil chatu, kterou v květnu 2024 prodal. Chata byla zděděna od matky pana Koutného. Dědické řízení skončilo v prosinci 2020. Matka pana Koutného měla chatu ve svém vlastnictví od ledna 2020. Cena byla stanovena na základě znaleckého posudku dle dědického řízení na částku 1 750 000 Kč. V roce 2024 pan Koutný prodal chatu za 3 500 000 Kč. Chata byla prodávána společně s pozemkem.	U daně z příjmů osvobozujeme na základě pozemku. Jelikož není v textu napsáno, zda jsme pozemek nabyli dříve či později, budeme počítat s tím, že chatu i pozemek jsme nabyli ve stejný okamžik. Jelikož se jedná o chatu, nelze uvažovat o časovém testu 2 let, kde bychom zohledňovali, zda měl poplatník v dané chatě bydliště. Zde je potřeba užít pětiletý test, protože se jedná o nemovitost nabytou před novelou 1. ledna 2021. Pětiletý test běží od prosince 2020. Nárok na osvobození tedy nemáme. Je tu poslední možnost, a sice snížit časový test o počet let, kdy měl nemovitost ve vlastnictví zůstavitel v linii přímé. Tudíž se může časový test počítat od ledna 2020. Ani zde není splněna podmínka časového testu. Příjem bude zdaněn v ostatních příjmech, výdajem bude cena

V rámci této knihy je pro přehlednost rozdělen samostatný základ daně na dvě části:

- obecný samostatný základ daně;
- zahraniční samostatný základ daně.

S účinností od 1. 1. 2021 je zrušeno solidární zvýšení daně, které činilo 7 %. Místo toho se zavedlo progresivní zdanění ve výši 23 %. Rozdíl je v tom, že 7 % platilo pouze na § 6 ZDP a § 7 ZDP, kdežto 23 % se vztahuje na všechny dílčí základy daně.

Fyzická osoba se nově může rozhodnout zahrnout určité příjmy do zahraničního samostatného základu daně, a tak je „schovat“ od progresivního zdanění ve výši 23 %, jelikož na samostatné základy daně je aplikována sazba 15 %. Do zahraničního samostatného základu daně lze zahrnout příjmy z kapitálového majetku plynoucí ze zahraničí dle § 8 odst. 4 ZDP, kdy v § 8 odst. 8 ZDP je popsán výběr zdanění buď v samostatném základu daně, nebo v celkovém základu daně, dále sem patří ostatní příjmy plynoucí ze zahraničních zdrojů dle § 10 odst. 8 ZDP, kdy výběr zdanění je pospán v § 10 odst. 10 ZDP.

Do zahraničního samostatného základu daně lze zahrnout

Typ příjmu	Ustanovení	Možnost zdanění
příjmy z kapitálového majetku plynoucí ze zahraničních zdrojů	§ 8 odst. 4 ZDP	§ 8 odst. 8 ZDP
ostatní příjmy plynoucí ze zahraničních zdrojů	§ 10 odst. 8 ZDP	§ 10 odst. 10 ZDP

Samostatný základ daně nelze snižovat o nezdánitelné části základu daně dle § 15 ZDP ani o odčitatelné položky dle § 34 - § 34h ZDP. Výsledná daň ze zahraničního samostatného základu daně nelze snižovat ani o slevy nebo daňová zvýhodnění. V rámci daňového přiznání se jedná o přílohu č. 4, řádek č. 74a.

Dohody

Častým příkladem srážkové daně jsou dohody a zaměstnání malého rozsahu. Tato témata jsou uvedena v kapitole „Příjmy ze závislé činnosti“, a proto si dovoluji pouze shrnout aplikaci srážkové daně u dohod v tabulce.

Typ dohody	Částka	Zálohová / srážková daň
Dohoda o provedení práce	1 – 10 000 Kč včetně (nepodepsáno Prohlášení)	Srážková daň
	1 – 10 000 Kč včetně (podepsáno Prohlášení)	Zálohová daň
	10 001 Kč a více (bez ohledu na podpis Prohlášení)	Zálohová daň
Dohoda o pracovní činnosti + zaměstnání malého rozsahu	1 – 4 000 Kč včetně (nepodepsáno Prohlášení)	Srážková daň
	1 – 4 000 Kč včetně (podepsáno Prohlášení)	Zálohová daň
	4 001 Kč a více (bez ohledu na podpis Prohlášení)	Zálohová daň

V tabulce níže jsou shrnuty příklady aplikace srážkové daně. Výčet se netýká daňových nerezidentů.

Příjmy, u kterých se aplikuje srážková daň (pokud se nejedná o osvobozený příjem do 50 000 Kč u vybraných plnění).	Ustanovení ZDP
Dohoda o pracovní činnosti do 4 000 Kč , pokud se nepodepíše Prohlášení.	§ 6 odst. 4 písm. b)
Dohoda o provedení práce do 10 000 Kč , pokud se nepodepíše Prohlášení.	§ 6 odst. 4 písm. a)

Lhůty pro placení záloh

Pojistné	Hlavní/vedlejší činnost	První rok podnikání	Částka zálohy	Lhůta
Sociální pojištění	Hlavní činnost	Ano	3 582 (3 210)	Od prvního do posledního dne v daném měsíci
		Ne	Výpočet	Od prvního do posledního dne v daném měsíci, kdy se podává přehled
	Vedlejší činnost	Ano	x	x
		Ne	Výpočet	Od prvního do posledního dne v daném měsíci, kdy se podává přehled
Nemocenské pojištění	x	x	216	Od prvního do posledního dne v daném měsíci
Zdravotní pojištění	Hlavní	Ano	2 968	Od prvního dne kalendářního měsíce, za který se záloha platí do 8. dne měsíce následujícího
		Ne	Výpočet	Od prvního dne kalendářního měsíce, za který se záloha platí do 8. dne měsíce následujícího, kdy se podává přehled
	Vedlejší	Ano	x	x
		Ne	Výpočet	Od prvního dne kalendářního měsíce, za který se záloha platí do 8. dne měsíce následujícího, kdy se podává přehled

Zálohu za červen u sociálního pojištění je nutné uhradit do konce června. Zálohu za červen u veřejného zdravotního pojištění je nutné uhradit do 8. července.

Vedlejší činnost u OSVČ

Příklad 1

Úhrn příjmů podle § 7 ZDP činí 379 800 Kč. Související výdaje činí 274 040 Kč. Pan Koutný byl zaměstnán po dobu celého zdaňovacího období s měsíční hrubou mzdou 35 000 Kč.

Řešení 1

Samostatná výdělečná činnost se z hlediska důchodového pojištění považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud osoba samostatně výdělečně činná v daném kalendářním období vykonávala zaměstnání, kde bylo odvedeno pojistné, měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod, měla nárok na rodičovský příspěvek na peněžitou pomoc v mateřství, vykonávala vojenskou službu, byla nezaopatřeným dítětem (studentem). Jelikož pan Koutný byl zaměstnán a v zaměstnání bylo odvedeno pojistné, bude mít z hlediska důchodového pojištění vedlejší činnost. Dílčí základ daně podle § 7 ZDP činí 105 760 Kč. U vedlejší činnosti není minimální vyměřovací základ u zdravotního pojištění a sociálního pojištění se bude platit pouze v případě, pokud základ daně přesáhne 2,4násobek průměrné mzdy. Průměrná mzda pro rok 2024 činí 43 967 Kč. Rozhodná výše pro rok 2024 činí: $2,4 \cdot 43\,967 = 105\,520$ Kč.

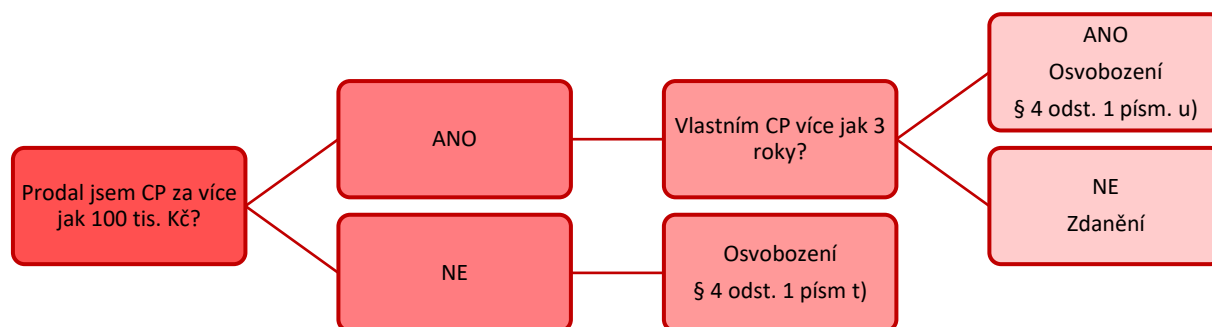
Dílčí základ daně z § 7 ZDP přesáhne rozhodnou výši, a tak budeme platit sociální pojištění.

Vypočtený vyměřovací základ na veřejném zdravotním pojištění: $105\,760 \cdot 0,5 = 52\,880$ Kč. Minimální vyměřovací základ na veřejném zdravotním pojištění u vedlejší činnosti není.

Pojistné na zdravotním pojištění: $56\,168 / 100 \cdot 13,5 = 7\,139$ Kč. Pojistné se zaokrouhuje na celé koruny nahoru.

Vypočtený vyměřovací základ pojistného na sociální pojištění: $105\,760 \cdot 0,55 = 58\,168$ Kč.

Minimální vyměřovací základ pojistného na sociální pojištění: $43\,967 \cdot 0,11 = 4\,836,37$ Kč (zaokrouhlíme na 4 837 Kč) a vynásobíme počtem měsíců: $4\,837 \cdot 12 = 58\,044$ Kč.

Od 1. 1. 2024 se posuzuje limit 100 000 Kč zvlášť pro případ prodeje cenných papírů a pro případ podílů připadajících na podílové listy při zrušení podílového fondu.

Příklad 1

Pan Koutný v daném zdaňovacím období prodal akcie firmy A za 70 000 Kč. Dále byl zrušen podílový fond, do kterého investoval, a tak získal příjem 60 000 z rušeného podílového fondu.

Řešení 1

Oba dva příjmy budou osvobozeny podle § 4 odst. 1 písm. t), jelikož nepřesáhly limit 100 000. Příjmy se v tomto případě posuzují zvlášť, nesčítají se.

Pokud není možné příjem z prodeje cenného papíru osvobodit, pak se jedná o ostatní příjem dle § 10 ZDP, příloha č. 2. Dílčím základem daně je příjem snížený o související výdaje. Do výdajů lze kromě nabývací (pořizovací) ceny cenného papíru uplatnit i výdaje související s uskutečněním nákupu a prodeje cenného papíru (poplatky burze, provize makléři apod.). Je možné oproti sobě započítat ziskové a ztrátové obchody s cennými papíry. Ziskový prodej akcie lze započíst se ztrátovým prodejem dluhopisu apod.

Dluhopisy

Od daně z příjmů kromě výše uvedeného (osvobozený prodej dluhopisu) je osvobozen i výnos dluhopisu podle zákona, upravujícího dluhopisy a příjem plynoucí z práva na splácení dluhopisů vydaných členským státem EU nebo státem EHP, viz § 4 odst. 1 písm. x) ZDP. Výnosem z dluhopisu se rozumí:

- úrokový příjem;
- rozdíl mezi jmenovitou hodnotou a nižším emisním kurzem (diskont);
- slosovatelná prémie;
- pohyblivá úroková sazba odvozená například od ceny komodit.

Pokud emitentem dluhopisu není stát, poté úrokový příjem podléhá srážkové dani, k investorovi se dostává úrok již v čisté (netto) hodnotě, takovýto příjem se neuvádí do daňového přiznání. Co se týče diskontu, ten srážkové dani nepodléhá, zdanění se v rámci § 8 ZDP, jedná se o příjem, ke kterému nelze uplatnit žádné výdaje.

P2P půjčky

Příjem z participace (určitá forma kreditního derivátu) se zdaňuje jako ostatní příjem dle § 10 ZDP. Důležitý je pro zdanění právní vztah „fyzická osoba investor → platforma → fyzická osoba dlužník“. To platí například u *Zonky*. K faktickému zdanění dojde až v okamžiku, kdy součet příchozích splátek (plateb) bude vyšší než prostředky, které byly do platformy investovány. Do daňového přiznání se však budou průběžně uvádět jednotlivé příjmy a k těm se uplatní výdaje (každý rok maximálně do výše příjmu). Do výdajů je možné zahrnout i související poplatky.

Teoretické otázky

1. Fyzická osoba, OSVČ, zemřela 15. června, dědické řízení do konce roku nebylo skončeno. OSVČ vedla daňovou evidenci. Určete termíny pro podání daňového přiznání.

- a) první daňové přiznání se podá za období 1. 1. – 14. 6., druhé daňové přiznání se podá za období 15. 6. – 31. 12., třetí daňové přiznání se podá za období 1. 1. – x. x. (do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti)
- b) první daňové přiznání se podá za období 1. 1. – 15. 6., druhé daňové přiznání se podá za období 16. 6. – 31. 12., třetí daňové přiznání se podá za období 1. 1. – x. x. (do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti)
- c) první daňové přiznání se podá za období 1. 1. – 14. 6., druhé daňové přiznání se podá za období 15. 6. – 31. 12.
- d) první daňové přiznání se podá za období 1. 1. – 31. 12., druhé daňové se podá za období 1. 1. – x. x. (do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti)

2. Fyzická osoba bude podávat daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Vykazuje příjmy dle § 9 ZDP. Určete správné tvrzení.

- a) fyzická osoba může uplatnit paušální výdaje 30 % a poté v DODAP uplatnit skutečné výdaje
- b) fyzická osoba může uplatnit skutečné výdaje a poté v DODAP uplatnit paušální výdaje
- c) fyzická osoba nemůže vést v § 9 ZDP účetnictví
- d) fyzická osoba uplatňující skutečné výdaje může uplatnit odpisy, pokud jsou nemovitosti vložené do obchodního majetku

3. Osoba spravující pozůstalost plní daňovou povinnost zůstavitele, a to:

- a) jménem dědiců na účet pozůstalosti
- b) jménem notáře na účet pozůstalosti
- c) jménem zůstavitele na účet pozůstalosti
- d) vlastním jménem na účet pozůstalosti

4. Pokud FO uplatňuje paušální výdaje, má se za to, že tato částka zahrnuje:

- a) veškeré výdaje
- b) veškeré výdaje kromě pojistného OSVČ
- c) veškeré výdaje kromě odpisů
- d) veškeré výdaje kromě rezerv a OP dle ZOR

5. Kdy začne vést fyzická osoba účetnictví?

- a) v roce, kdy překročí obrát 25 000 000 Kč
- b) v roce, kdy se stane účetní jednotkou
- c) v následujícím účetním období po období, kdy se stal účetní jednotkou
- d) v následujícím účetním období po období, kdy byl překročen obrát

6. Otec daroval dceři nemovitost v hodnotě 12 500 000 Kč, která se nachází ve Španělsku. Určete pravdivé tvrzení.

- a) dcera musí podat oznámení o osvobozených příjmech, jelikož se jedná o dar v linii přímé, limit 10 000 000 Kč je splněn
- b) dcera musí podat oznámení o osvobozených příjmech, jelikož realizuje bezúplatný osvobozený příjem nad limit 10 000 000 Kč, lhůta pro podání je do 3 měsíců od realizace příjmu
- c) dcera za neoznámení daného příjmu může dostat pokutu až 15 % z hodnoty osvobozeného příjmu
- d) dcera nemusí podat oznámení, jelikož se jedná o nemovitost, která se nenachází v ČR

Poděkování

A je to, jste u konce, pokud se u zkoušek na daňového poradce objeví příklad na daň z příjmů fyzických osob (a ten tam je vždy!), neměl by to pro vás být žádný problém, pravděpodobně si s ním poradíte. Snažil jsem se v rámci této knihy pojmut typově téměř všechny varianty, které v případě daně z příjmů fyzických osob připadají v úvahu. Zapomněl jsem na něco? Pak mi napište a možná bude váš podnět inspirací pro další aktualizaci této knihy.

Chci vám poděkovat, že jste po této knize sáhli v okamžiku, kdy se připravujete na zkoušky na daňového poradce, díky patří samozřejmě i těm, kteří zde jen hledali odpověď na otázku, související s daní z příjmů fyzických osob, kterou řeší v rámci své účetní či daňové praxe.

Pevně věřím, že pro vás byla kniha přínosná a že zde získané poznatky patřičně využijete, ať již u zkoušek na daňového poradce či prostě jen ve své praxi.

Tato kniha je jedna z mnoha mnou vydaných knih, která si klade za cíl připravit uchazeče na velmi náročné zkoušky na daňového poradce. V rámci ostatních knih se věnuji dani z příjmů právnických osob, silniční dani, spotřebním daním a dani z nemovitých věcí.

Nezapomeňte navštívit web [www.smtax.cz](https://smtax.cz), kde najdete plno inspirace pro svůj další „daňový“ rozvoj.

Děkuji za Vaši přízeň.

<https://smtax.cz/>

Standa

SM tax, s.r.o.

